

FINANČNÍ MINIMUM PRO PRACOVNÍKY V SOCIÁLNÍ OBLASTI

Tvorba osobního a rodinného rozpočtu, finanční gramotnost při práci s klienty.

Číslo akreditace: A2021/1234-SP/PC/VP

VZDELAVANI-PSS.CZ

MATERIÁLY PRO ÚČASTNÍKY

WWW.VZDELAVANI-PSS.CZ

VZDĚLÁVÁNÍ | PRO | SOCIÁLNÍ | SLUŽBY

FINANČNÍ MINIMUM PRO PRACOVNÍKY V SOCIÁLNÍ OBLASTI

Tvorba osobního a rodinného rozpočtu, finanční gramotnost při práci s klienty.

OBSAH

RODINNÝ A OSOBNÍ ROZPOČET	3
PŘÍJMY	3
VÝDAJE	4
Přehled příjmů a výdajů – tabulka	5
EXEKUCE	6
DOPORUČENÁ LITERATURA K SAMOSTUDIU	6

KONTAKTY

Web stránky: www.vzdelavani-pss.cz
E – mail: info@vzdelavani-pss.cz | vzdelavani-pss@email.cz
Kontaktní osoba: Marie Klíčová, DiS., vedoucí vzdělávání

Úvod-představení lektora, seznámení s obsahovou náplní kurzu, zásady BOZP, prezenční listina, představení účastníků kurzu.

RODINNÝ A OSOBNÍ ROZPOČET

- Rozpočet je finanční plán, který nastavuje limity na výši peněžních prostředků, které budou utraceny na každou kategorii výdajů v daném měsíci.
- Dobrý rozpočet zvažuje faktory, jako je velikost příjmů, nevyřešené dluhy, spoření nebo platby povinných odvodů.
- Nejde ani tak o zaznamenání a kontrolu každé platby, jako o zvládnutí hospodaření s penězi a udržení finanční situace pod kontrolou, kdy mezi příjmy a výdaji existuje rovnováha.
- Vyjasněný finanční rozpočet napomáhá získat kontrolu nad finanční situací, předejít nahromadění dluhů, osobnímu bankrotu, exekucím a podobným nepříjemným situacím.
- Finanční rozpočet může poskytnout přehled pro snížení dluhů, ukázat na nutnost omezit výdaje s ohledem na aktuální finanční situaci a finanční plán. Kdo si sestaví svůj rozpočet, získá představu, jak jsou limitovány výdaje na různé spotřebovávané položky a jak předcházet situacím, kdy je člověk donucen spoléhat na nákladné a nevýhodné půjčky.
- Finanční rozpočet pomáhá získat zdroje pro pravidelné spoření, zvládnout nečekané výdaje a vytvořit podmínky pro naplnění budoucích cílů, jako například finančně nákladnější dovolená nebo lepší bydlení.
- Kdo má správně zpracovaný finanční rozpočet, ví, co může se svými peněžními prostředky dělat.
Má přehled, na co peníze vynakládá. Má vytvořeny dobré a bezpečné finanční návyky, udržuje své výdaje pod kontrolou a je schopen řídit své budoucí výdaje
- K vytvoření finančního rozpočtu je zapotřebí vynaložit čas, námahu a přemýšlení.

Principy tvorby rozpočtu domácnosti:

1. Mějte přehled o pravidelných, měsíčních, týdenních a ročních výdajích domácnosti
2. Mějte přehled o příjmech
3. Udržujte přebytkový rozpočet, tvořte rezervy
4. Pokud je rozpočet schodkový, přemýšlejte, kde se dají výdaje výrazně osekát.
5. Aktualizujte rozpočet měsíčně.
6. Využívejte slev, nakupujte s rozumem
7. O stavu rozpočtu mluďte se všemi členy rodiny.

PŘÍJMY

Prvním krokem při vytváření rozpočtu je vytvoření seznamu všech příjmů. Pokud jsou některé příjmy získány za delší časové období, je nutné je přepočítat na příjmy za kalendářní měsíc.

Soupisem a součtem všech příjmů se zjistí příjmová stránka rozpočtu, která limituje množství výdajů vyrovnaného rozpočtu.

Příjmové kategorie

1. Příjmy od zaměstnavatele – plat/ mzda, stravenky, cestovné atp.

2. Příjmy z podnikání – hlavní, vedlejší činnost
3. Sociální dávky – přídavky na děti, rodičovský příspěvek, podpora v nezaměstnanosti
4. Mimořádné nepravidelné – dary od rodičů, dospělých dětí, příjem z prodeje věcí atd.
5. Mimořádné pravidelné – příjmy z pronájmů
6. Výživné, důchody – starobní, vdovský, sirotčí, invalidní
7. Pasivní – reziduální příjem – příjmy z pronájmů, dividendy z akcií, příjmy z licencí, úroky (pro tento příjem nevyložil člověk žádnou námahu, proto jen nazýváme pasivní)

VÝDAJE

V druhém kroku sestavování rozpočtu je zapotřebí shrnout vše, na co jsou peněžní prostředky vynakládány. Nejprve je vhodné vytvořit soupis:

Povinné výdaje-nájemné, splátky úvěrů, platby za rozhlas a televizi, vodu, elektřinu, telefony, veřejná doprava, pojištění atd.

Nutné výdaje – nákupy potravin, léků a oblečení, výdaje na školní potřeby, sport atd.

Dobrovolné výdaje – zde lze najít prostředky pro tvorbu rezerv. Narozeniny, svátky, služby aj.

Zaznamenávat lze i každodenní výdaje. K tomu, aby údaje odrážely skutečnost, se musí jednat o typický, průměrný kalendářní měsíc.

Výdajové kategorie

1. Bydlení – do této kategorie patří všechny běžné platby, nájemné, měsíční zálohy na spotřebu energie (elektřina, plyn, voda), drobné opravy, které se týkají provozu domácnosti, nedoplatky za energie.
2. Běžná spotřeba–potraviny-sledování této kategorie bude pravděpodobně nejobtížnější. Je třeba, aby každý člen rodiny pečlivě a poctivě sledoval všechna svá vydání. Ideální je, pokud si při každém otevření peněženky řeknete o účet. Klíčem k úspěchu je pravidelnost. Každý den večer pak stačí 5 až 10 minut k tomu, abyste si denní výdaje zapsali. Účtenky vám výrazně pomohou vzpomenout si na všechna vydání.
3. Dluhy – tato kategorie zahrnuje všechny půjčky – hypotéka, úvěry, leasing, půjčka od rodiny, kreditní karty apod.
4. Spoření – to jsou platby, které z rozpočtu odchází na stavební spoření, penzijní připojištění, spoření do investičních fondů nebo termínovaných účtů. Opět jsou placeny z bankovního účtu nebo složenkami a je snadné je dohledat a rozpočítat na měsíce.
5. Ochrana – do této kategorie patří všechny typy pojištění – životní pojištění, úrazové pojištění, pojištění majetku, odpovědnosti, automobilu, denních dávek apod. Jsou placeny většinou z bankovního účtu nebo složenkami.
6. Vzdělávání, volný čas – jsou zde zahrnuty výdaje na koníčky, sport, restaurace, výlety a dárky, dovolená. Doporučuje se rozpočítat do kalendářních měsíců.
7. Doprava – pohonné hmoty, veřejná doprava, opravy dopravního prostředku (osobní automobil), včetně ostatních nákladů, které souvisí s jeho provozem a údržbou.
8. Ostatní – výdaje, které se nepodařilo zařadit do předchozích kategorií. Doporučuje se napsat stručnou poznámku, čeho se výdaje týkaly.
9. Daně – přeplatky/ nedoplatky – vhodné rozpočítat do kalendářních měsíců.

Přehled příjmů a výdajů – tabulka

PŘÍJMY	VÝDAJE
Příjem 1 partnera	Nájemné, splátky hypotečního úvěru
Příjem 2. partnera	Energie, nedoplatky energií
Sociální a jiné dávky	Komunální odpad-roční
Výživné	Daně – nedoplatky daní
Důchod starobní, invalidní, sirotčí, vdovský	Daň nemovitost-roční
Příjem z investic a úroků	Opravy a servis automobilu, kola apod.
Příjem z pronájmu	Opravy domácnosti, údržba
Příjem z prodeje	Pojištění automobilu
Jiné příjmy, např. tvůrčí činnost, odměny	Pojištění domu a domácnosti
Daně – přeplatky	Další pojištění – životní, úrazové
Ostatní příjmy – výhry, dary, dědictví atd.	Důchodové pojištění
	Stavební spoření
	Potraviny
	Jiné nákupy do domácnosti
	Drogerie, léky
	Oblečení a obuv
	Telefon, internet aj.
	Členské příspěvky – kluby, profesní a odborové organizace
	Noviny, časopisy
	Obědy
	Bankovní poplatky
	Splátky půjček
	Televize (TV kanály předplacené), rozhlas
	Sport
	Zábava, kulturní akce (kino, divadlo atd.)
	Restaurace
	Dovolená, výlety
	Vánoce, dary, svatby
	Mimořádné výdaje
	Školka, škola, zájmové kroužky, vzdělávání
	Výdaje-děti – běžné
	Výdaje-děti – mimořádné
	Výdaje-domácí zvířata
	Veřejná doprava, pohonné hmoty
	Kadeřník, kosmetické služby – pedikúra, manikúra, masáže
	Tabák, alkohol
	Servis roční-revize-kotel, komín aj.
	Chalupa, zahrada-výdaje
	Výdaje na zdraví – platby u lékaře, léky
	aj.

Rezervy

Větší než nula – rozpočet přebytkový – ideální stav, pozor při vyrovnaném nebo dokonce schodkovém rozpočtu – hrozí, že nejsme schopni zaplatit měsíční výdaje při výpadku nějakého příjmu.

EXEKUCE

Pojem pochází z lat. exsecutio (vykonání, provedení). Exekuce je soudně vynucené splacení dluhů. Nejčastěji se provádí prodejem zastavené nemovitosti, srážkami ze mzdy, přikázáním pohledávky z účtu povinného.

Legislativa-Exekuční řád č. 120/2001 Sb., Zákon č. 214/2022Sb., o zvláštních důvodech pro zastavení exekuce

INSOLVENCE

Insolvence (také“ insolvenční řízení“) je druh soudního řízení, jehož cílem je zvolit způsob vypořádání dluhů tak, aby došlo k co nejvyššímu a poměrnému uspokojení všech dlužníkových věřitelů. Insolvence pomáhá

- dlužníkům, kterým nabízí možnost v rámci oddlužení snížit a vypořádat své dluhy
- věřitelům, kterým se uhradí alespoň určitá část jejich pohledávek

Legislativa-zákon č. 182/2006 Sb., Insolvenční zákon

LITERATURA A ZDROJE

DOPORUČENÁ LITERATURA K SAMOSTUDIU

Průvodce osobními financemi. Praha: Fond dalšího vzdělávání, příspěvková organizace MPSV, 2015. ISBN 978-80-260-8989-6.

TOMKOVÁ, Eva. *111 tipů, jak šetřit svoje peníze.* Brno: Computer Press, 2009. Osobní finance. ISBN 978-80-251-2565-6.

TREMLOVÁ, Ivana. *Milionový rodič: dnes vyplníš a zítra vyděláváš! pracovní kniha.* Mělník: Tremlová Ivana, 2017. ISBN 978-80-906859-0-1.

HESOUN Jakub. *18 tipů, jak ušetřit peníze.* E-book. Kdo šetří, má za tři. 2020 (E-book- bez ISBN).

Dluhová problematika: informační brožura. Plzeň: Občanská poradna, c2007. ISBN 978-80-86961-28-6 občanská poradna plzeň, kolektiv autorů, dluhová problematika.

Cvičení: Kazuistiky z praxe, osobní a rodinný finanční rozpočet.

Příručky ke stažení

Průvodce osobními financemi

https://issuu.com/fond_dalsiho_vzdelavani/docs/fdv_seko_pruvodce_osobnimi_financem

HESOUN Jakub. 18 tipů, jak ušetřit peníze. E-book. Kdo šetří, má za tři. 2020.

<http://radce.iprima.cz/35-skvelych-jednoduchych-triku-jak-zacit-setrit-penize>

Upozornění: veškeré doporučené zdroje a odkazy si vždy ověřte z důvěryhodných zdrojů, webové stránky MPSV aj. Berte na vědomí legislativní a další změny, které v průběhu času v této oblasti mohou nastat.

Seznam poraden

Asociace občanských poraden

www.obcanskeporadny.cz – portál Asociace občanských poraden, která poradny sdružuje. Lze tam dohledat adresy a kontakty na jednotlivé poradny v konkrétním městě.

Poradna při finanční tísni www.financnitisen.cz – poradna při finanční tísni.

Pomůže s insolvenčními návrhy a dále zde můžeme dohledat seznam akreditovaných poraden v konkrétním městě, které mohou pomoci s vypracováním insolvenčního návrhu.

www.dluhovaporadna.cz – vzdělávací organizace, dostupné vzdělávací materiály ke stažení

www.spotrebitele.info – pomoc při uplatňování spotřebitelských práv, rady, reklamace, testy

Člověk v tísni www.clovekvitisi.cz, www.nadeje.cz – poradenská místa

Dluhový labyrint www.dluhovylabyrint.cz

Bezplatné právní poradenství www.cak.cz (Česká advokátní komora)

Seznam pracovních portálů

www.jobs.cz

www.prace.cz

www.jenprace.cz

Práce za rohem-aplikace

www.personalka.cz

www.jooble.org

www.grafton.cz

www.dobraprace.cz

www.uradprace.cz

Další odkazy na instituce, poradny atd.

[www.zakony pro lidi.cz](http://www.zakony.pro lidi.cz)

www.justice.cz

exekuce.justice.cz

insolvence.justice.cz

www.isir.justice.cz – insolvenční rejstřík

www.exekuceinfo.cz – registr exekucí

www.dluznickýregistr.cz

sako.justice.cz - akreditované subjekty pro vypracování insolvenčních návrhů

vesta.justice.cz - akreditované subjekty pro vypracování insolvenčních návrhů

Úřad práce-informace zdarma 800779900

Ombudsman – veřejný ochránce práv; e-mail podatelna@ochrance.cz

www.clovekvtisni.cz

www.jakprezitdluhy.cz

Videa uvedená v kurzu

Nezkreslená věda II, hovoří Pavel Liška

<https://www.youtube.com/watch?v=ukhM4c-WXoM>

délka videa 8:25 min.

Nezkreslená věda III, hovoří Pavel Liška

https://www.youtube.com/watch?v=o_fLzJv6Q9g

délka videa 9:49 min

Vyhňte se oddlužovacím šmejdům!

<http://insolvence.justice.cz/>

délka videa 9:16 min., ke spuštění v dolní části web stránek

WWW.VZDELAVANI-PSS.CZ

Tento materiál součástí kurzu Finanční minimum pro pracovníky v sociální oblasti. (Tvorba osobního a rodinného rozpočtu, finanční gramotnost při práci s klienty.) Číslo akreditace A2021/1234-SP/PC/VP.

Poznámky:

WWW.VZDELAVANI-PSS.CZ